

Inhoud

1.	Inleiding.....	2
2.	Responsgraad en kwaliteit resultaten.....	2
3.	Algemeen beeld van het lokaal handhavingsbeleid.....	3
4.	Instrumenten en acties.....	4
4.1	GAS-reglement.....	4
4.1.1	GAS-vaststellers en sanctionerend ambtenaar.....	7
4.1.2	Aantal GAS-PV's en BV's.....	9
4.2	Retributies.....	11
4.3	Materialendecreet.....	13
4.4	Doorzoeken van sluikstorten.....	14
4.5	Zachte handhaving.....	14
4.6	Camera's.....	15
4.6.1	Huur of aankoop.....	15
4.6.2	Vast of verplaatsbaar.....	16
4.6.3	Inzet.....	16
5.	Evaluatie en bijsturen van het handhavingsbeleid.....	18
5.1	Cijfers handhaving.....	18
5.2	Benchmarking.....	19
5.3	Uitdagingen en oplossingen.....	19

1. Inleiding

In het voorjaar van 2021 voerden we bij de Vlaamse lokale besturen een bevraging uit over handhaving op zwerfvuil en sluikestorten. Ze kregen de tijd van 1 april tot en met 15 mei om de vragenlijst in te vullen. Het doel van de bevraging was om een zicht te krijgen op het Vlaamse handhavingslandschap.

De bevraging ging over de situatie rond handhaving zoals ze was in 2019. Deze beslissing werd genomen, omdat de lokale besturen op het moment van de bevraging nog niet beschikten over cijfers van 2020, en omdat 2020 door Covid een té afwijkend jaar was, en ons dus geen correct beeld zou geven.

De bevraging werd opgemaakt en uitgestuurd via de enquêtesoftware Keysurvey.

In dit rapport vullen we de analyse ook aan met resultaten uit het vijfjaarlijks verslag van de GAS-wet 2016-2020 van de FOD Binnenlandse Zaken en de enquête Huishoudelijke afvalstoffen, afgekort HAS, die uitgevoerd wordt door de OVAM. Die laatste levert cijfers op over 2020.

2. Responsgraad en kwaliteit resultaten

De bevraging werd op 1 april 2021 verstuurd naar 300 Vlaamse lokale besturen. De globale responsgraad van 69% was relatief hoog, gezien het een niet-verplichte bevraging was.

De responsgraad per provincie ziet er als volgt uit:

Provincie	Responsgraad	Aantal steden & gemeenten
Antwerpen	71%	49
Limburg	67%	28
Oost-Vlaanderen	70%	42
Vlaams-Brabant	65%	43
West-Vlaanderen	75%	47

Tabel 1: Responsgraad per provincie

De responsgraad van 65% in Vlaams-Brabant is de laagste. West-Vlaanderen heeft, met 75% de hoogste responsgraad. In absolute aantallen hebben er het meeste Antwerpse lokale besturen deelgenomen, en het minste Limburgse lokale besturen.

Een aantal randopmerkingen bij de bevraging:

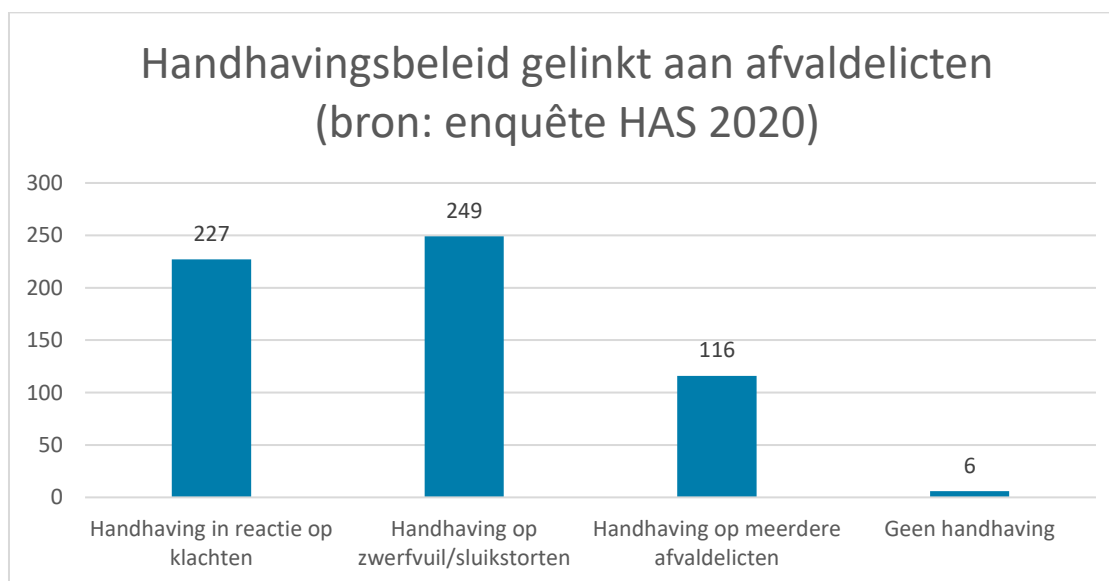
- Voor de lokale besturen was er een financiële stimulans gekoppeld aan het deelnemen aan de bevraging. Bij deelname aan de bevraging en het rapporteren over genomen acties tijdens de Handhavingsweek 2021, leverde dat een vergoeding op van 750 euro. Dat kan een positieve invloed op de responsgraad gehad hebben.
- De resultaten van de bevraging werden met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd. Vragen waar er twijfel bestond over de kwaliteit van de antwoorden, werden niet meegenomen in de analyse.
- Dit rapport omvat geen bespreking van het algemene Vlaamse handhavingslandschap voor zwerfvuil en sluikestorten. Daarvoor waren de responsgraad en de kwaliteit van de antwoorden onvoldoende. Het is niet duidelijk of de lokale besturen die niet deelnamen, minder ver staan op het vlak van handhaving, of dat ze bijvoorbeeld niet deelnamen door tijdsgebrek. Dit rapport is wel een weergave van handhaving bij de Vlaamse lokale besturen die deelnamen. We kunnen wel voorzichtig stellen dat de resultaten in dit rapport bepaalde tendensen weergeven.

3. Algemeen beeld van het lokaal handhavingsbeleid

- **80% van de lokale besturen** die deelnamen aan de enquête **hebben doelstellingen en acties rond handhaving op zwerfvuil en/of sluikstorten opgenomen in hun meerjarenplanning**, met daaraan ook de nodige financiële middelen gekoppeld. 20% geeft aan dat niet te doen. Stellen dat die 20% helemaal geen inspanningen doet rond zwerfvuil en sluikstort, zou een té voorbarige conclusie zijn. Mogelijk is er bijvoorbeeld wel iets over opgenomen in het Veiligheidsplan van de politie.
- Voor een succesvol handhavingsbeleid is afstemming tussen de diensten die handhavingsbevoegdheid hebben op het terrein cruciaal. We denken daarbij aan politie, de intercommunale en gewestelijke toezichthouders. Bijna 70% van de respondenten geeft aan dat die structurele afstemming er is. **We concluderen dus dat 30% van de gemeentes en steden die antwoorden momenteel geen prioriteit geeft aan structurele afstemming.**

Uit de resultaten van de enquête Huishoudelijke Afvalstoffen (2020)¹ uitgevoerd door de OVAM komt dat 227 van de 300 lokale besturen inzetten op handhaving als een reactie op ontvangen klachten (figuur 1). 249 lokale besturen zetten in op handhaving op zwerfvuil en sluikstorten. 116 lokale besturen zetten in op handhaving op meerdere afvaldelicten. We geven mee dat afvaldelicten een ruimere interpretatie is dan enkel zwerfvuil en sluikstorten. Daar hoort bijvoorbeeld ook het niet naleven van de sorteerplicht door bedrijven bij.

Figuur 1: Handhavingsbeleid gelinkt aan afvaldelicten (bron: enquête Huishoudelijke Afvalstoffen 2020)

¹ De enquête Huishoudelijke Afvalstoffen is een verplichte bevraging.

4. Instrumenten en acties

4.1 GAS-reglement

Een Gemeentelijke Administratieve Sanctie (GAS) kan ingevoerd worden voor kleine afvalovertredingen, zoals zwerfvuil en het achterlaten van kleine sluikstorten. Het voordeel is dat er geen tussenkomst nodig is van parket en gerecht.

Uit de bevraging komt naar voren dat bijna 95% van de respondenten een GAS-reglement heeft, en dat van dat aantal **98% daar iets in heeft opgenomen over zwerfvuil en sluikstort** als kleine vormen van overlast.

We leggen het percentage van 95% ook naast de cijfers uit het vijfjaarlijks verslag over de toepassing van de GAS-wet van de FOD Binnenlandse zaken (2016-2020). Hierin vinden we dat bijna 93% van de deelnemers aan de bevraging aangeeft dat ze de GAS-wet toepassen (tabel 2). De vraagstelling, "Wordt de GAS-wet toegepast?", wijkt uiteraard af van diegene in onze eigen bevraging, namelijk "Heeft u een GAS-reglement?".

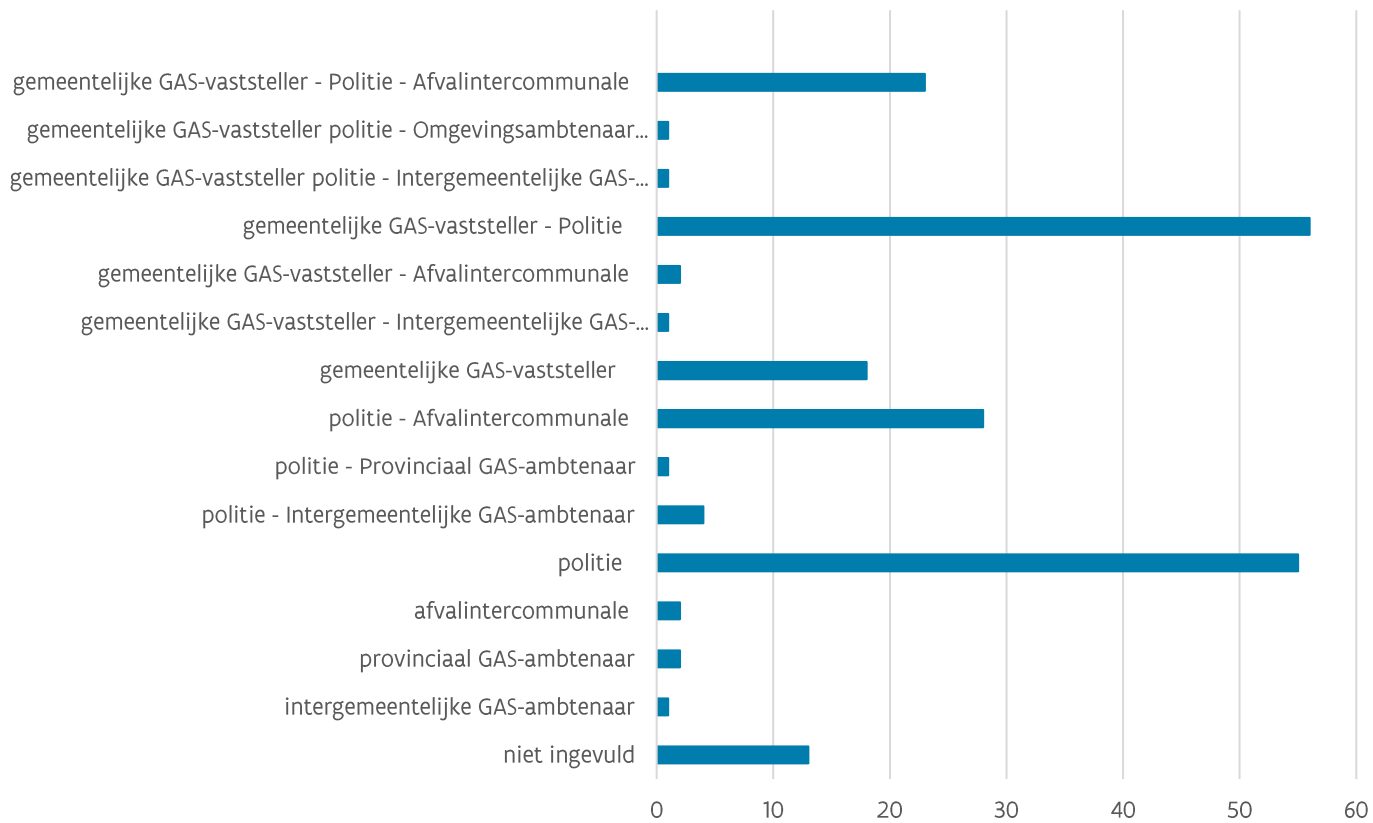
Wordt GAS-wet toegepast?	Ja	Overeenstemmend percentage
Brussel	19 op 19	100 %
Vlaanderen	181 op 195 ¹²	92,8 %
Wallonië	137 op 139 ¹³	98,6 %
TOTAAL	337 op 353	95,5 %

Tabel 2: Toepassing van de GAS-wet (bron: Vijfjaarlijks verslag van de GAS-wet 2016-2020 FOD Binnenlandse Zaken)

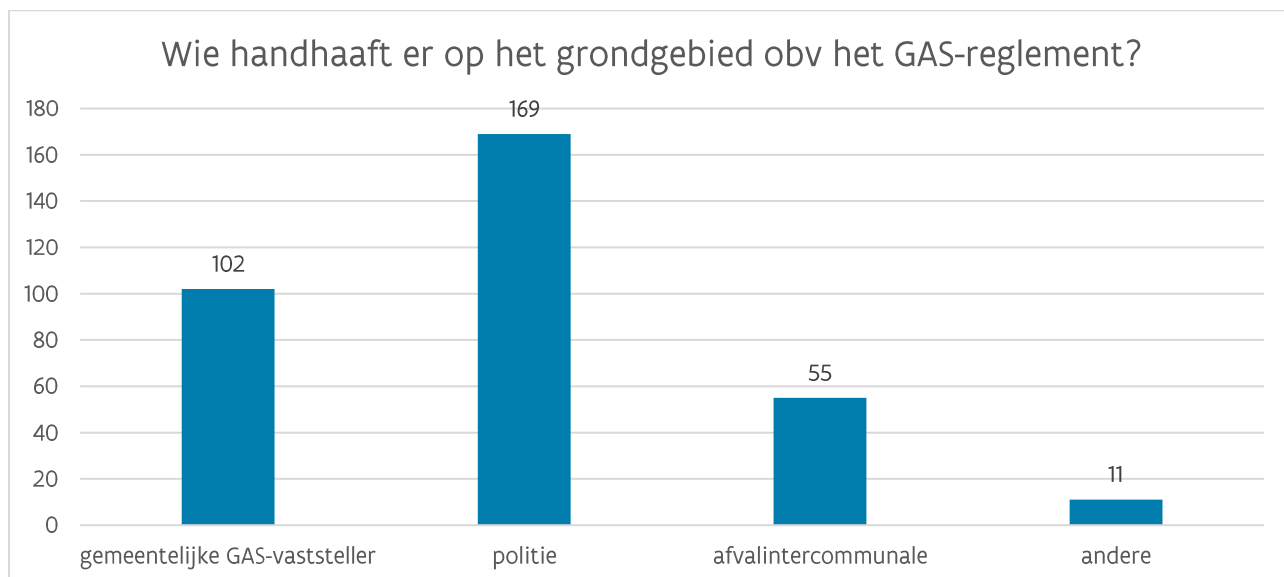
Wanneer we de cijfers van de enquête Huishoudelijke afvalstoffen van 2020 hier naast leggen ter vergelijking, dan komen we op een totaal van 75% van de Vlaamse lokale besturen die een GAS-reglement heeft waarin zwerfvuil en sluikstort werd opgenomen. Dat percentage ligt een heel stuk lager. Het verschil kunnen we verklaren door het feit dat deze enquête verplicht was, en de bevraging die door Mooimakers werd uitgevoerd niet. Bij een hogere responsgraad had dit percentage lager gelegen.

In figuur 2 zien we dat de meeste respondenten enkel met de politie (55), of met de politie en een gemeentelijke GAS-vaststeller (56) werken. Verder zien we dat er ook vaak wordt samengewerkt met de afvalintercommunale. Figuur 3 geeft een alternatieve voorstelling. Hier valt vooral op dat 80% van de respondenten een beroep doen op de politie voor handhaving op basis van GAS.

Wie handhaaft er op het grondgebied obv het GAS-reglement?

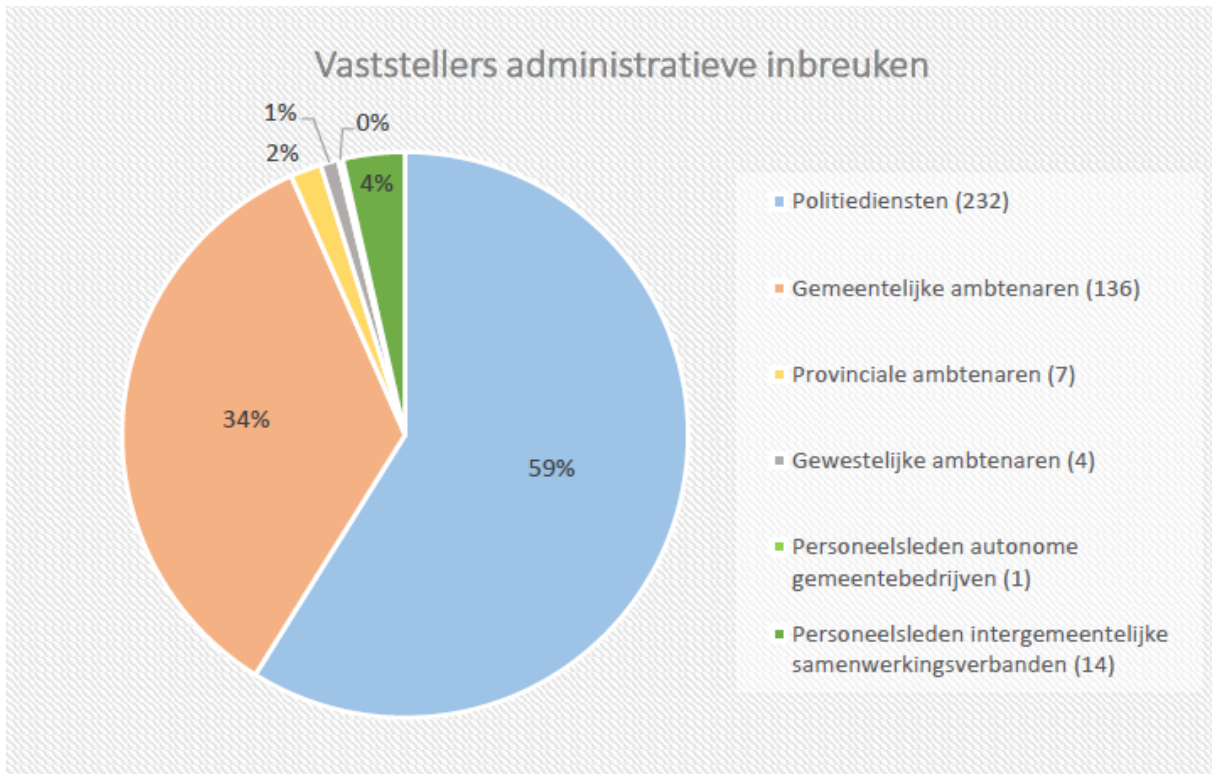
Figuur 2: Wie handhaaft op het grondgebied obv het GAS-reglement?

Figuur 3: Wie handhaaft op het grondgebied obv het GAS-reglement? (alternatieve voorstelling)

Ter vergelijking voegen we hier ook de cijfers toe uit het verslag van de toepassing van de GAS-wet van de FOD Binnenlandse zaken (zie figuur 4). De resultaten zijn vergelijkbaar.

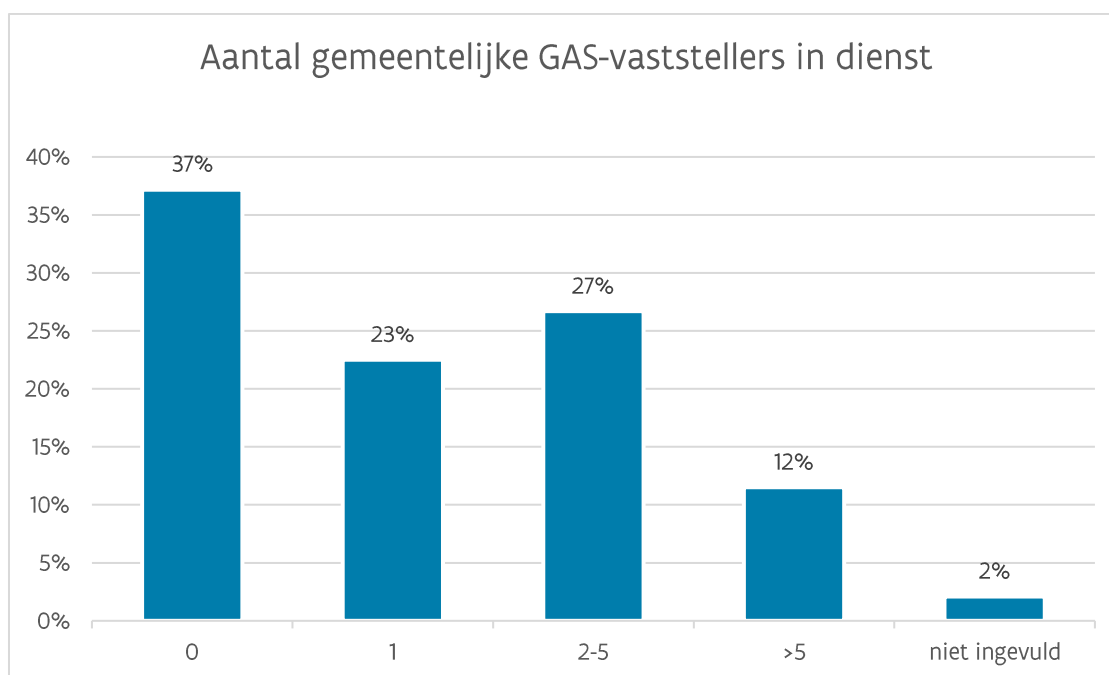

Figuur 4: Vaststellers administratieve inbreuken (bron: Vijfjaarlijks verslag van de GAS-wet 2016-2020 FOD Binnenlandse Zaken)

4.1.1 GAS-vaststellers en sanctionerend ambtenaar

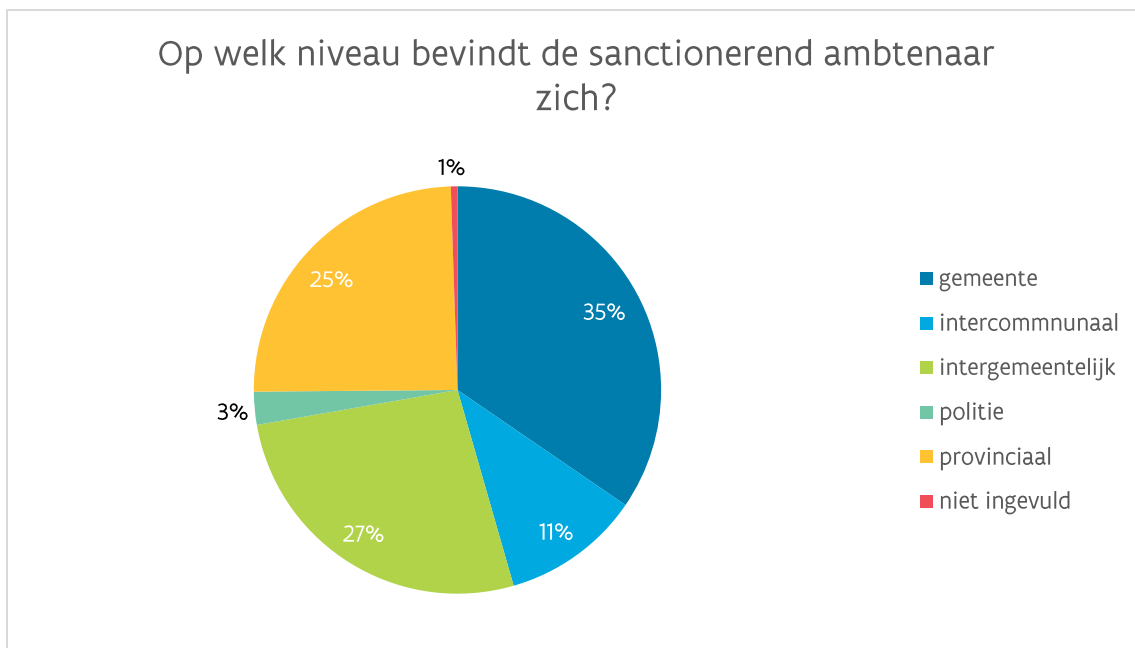
In figuur 5 zien we dat bijna 40% van de respondenten die zwerfvuil en sluikstorten in hun GAS-reglement hebben opgenomen, geen gemeentelijke GAS-vaststellers (gemeenschapswacht, medewerker technische dienst, milieuambtenaar, ...) in dienst heeft. 23% heeft er 1 in dienst, en 27% heeft er 2 tot 5 in dienst. 12% heeft er meer dan 5 in dienst. We concluderen ook dat de vaststellers niet specifiek op enkel zwerfvuil of sluikstort worden ingezet. Lokale besturen konden hierin vaak geen onderscheid maken. In de overgrote meerderheid worden ze dus op beide ingezet.

De bevraging kan geen inzicht geven in het aantal GAS-vaststellers dat vanuit een intercommunale, de provincie of vanuit de politie wordt ingezet.

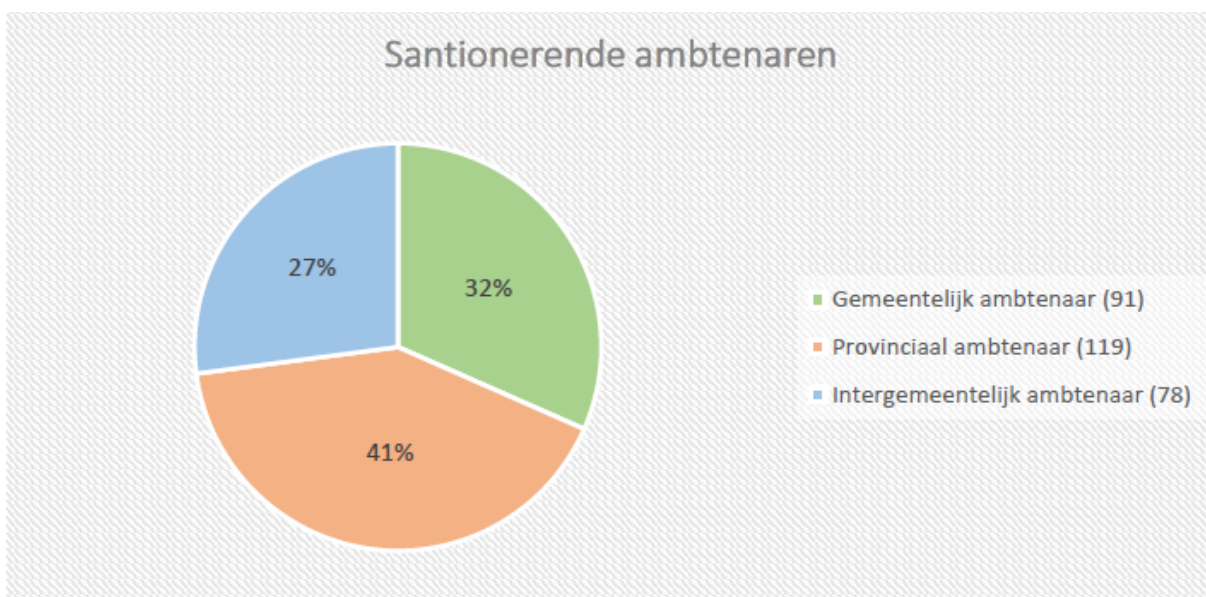
Figuur 5: Aantal gemeentelijke GAS-vaststellers in dienst

We bevroegen ook op welke plek de **sanctionerend ambtenaar** zich bevindt bij de lokale besturen (zie figuur 6). Bij 35% van de respondenten situeert die zich op gemeentelijk niveau. Bij 37% situeert die zich op een intercommunaal of intergemeentelijk niveau. Bij 25% op provinciaal niveau.

Figuur 6: Niveau sanctionerend ambtenaar

We leggen hier nog de resultaten naast uit het verslag van de toepassing van de GAS-wet van de FOD Binnenlandse zaken (zie figuur 7). De resultaten zijn vergelijkbaar.

Figuur 7: Sanctionerende ambtenaren (bron: Vijfjaarlijks verslag van de GAS-wet 2016-2020 FOD Binnenlandse Zaken)

4.1.2 Aantal GAS-PV's en BV's

Via het verslag van de GAS-wet 2016-2020 (FOD Binnenlandse zaken) komen we te weten dat afvalgerelateerde inbreuken met stip bovenaan de lijst staan van overlastinbreuken. Die inbreuken omvatten meer dan enkel zwerfvuil en sluikestort. Afvalverbranding hoort hier bijvoorbeeld ook bij.

Uit de resultaten van onze bevraging komt dat 55% van de respondenten geen bestuurlijke verordeningen (BV) en processen-verbaal (PV) **voor zwerfvuil in 2019**, heeft uitgeschreven. Ongeveer 12% schreef er maximaal 11 uit. Verder valt het op dat 21% geen idee heeft van het aantal, en deze vraag openliet of 'niet gekend' invulde. De overige 9% kon geen onderscheid maken tussen het aantal PV's/BV's voor zwerfvuil en sluikestort.

Voor sluikestorten zien we dat er meer BV's of PV's werden uitgeschreven. 15% schreef er geen uit. 41% schreef er maximaal 50 uit. 11% schreef er meer dan 50 uit. Een kwart heeft geen zicht heeft op de hoeveelheden.

Uit de Enquête Huishoudelijke Afvalstoffen halen we dat er in 2019 15.018, en in 2020 24.204 GAS-boetes werden uitgeschreven, gelinkt aan afvaldelicten. Dat zijn er gemiddeld 50 (2019), en gemiddeld 80 (2020) per lokaal bestuur. De opdeling tussen zwerfvuil en sluikestort werd hier niet gemaakt. Afvaldelicten houdt ook meer in dan enkel zwerfvuil en sluikestorten. Dat kan bijvoorbeeld ook gaan over bedrijven die de sorteerregels niet naleven. In 2019 waren er 204 gemeentes die boetes uitdeelden, en 94 die dit niet deden. In 2020 ging het over 215 die boetes uitdeelden, en 85 die dat niet deden.

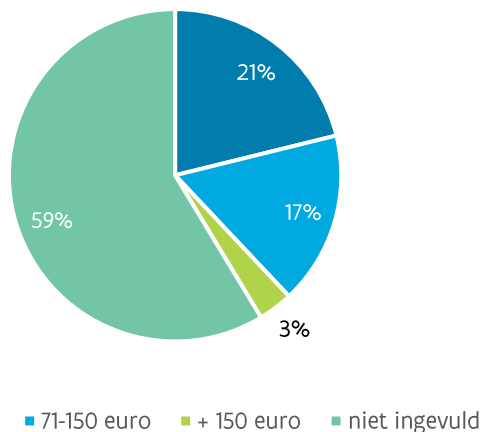
Via enquête HAS werd in 2020 ook apart bevraagd hoeveel GAS-boetes voor zwerfvuil en sluikestort er werden uitgeschreven. Dat aantal was 21.084. 255 lokale besturen schreven er wel uit, 45 niet.

Omdat een relatief groot aantal van de respondenten van onze bevraging, geen inzicht heeft in het aantal PV's of BV's, kunnen we jammer genoeg geen duidelijk beeld geven van het aantal dat leidt tot een effectieve boetes of alternatieve sanctie.

We geven nog informatie mee over de gemiddelde hoogte van GAS-boetes (figuur 8 en 9). Hierbij moet wel in het achterhoofd gehouden worden dat er een hoge non-responsgraad was (59% voor GAS-boete zwerfvuil en 39% voor GAS-boete sluikestort). We kunnen voorzichtig stellen dat deze cijfers een bepaalde tendens weergeven. We zien dat het merendeel van de lokale besturen die een antwoord gaven, boetes uitschrijven tussen 0 en 150 euro. De boetes op sluikestorten liggen hoger dan deze op zwerfvuil.

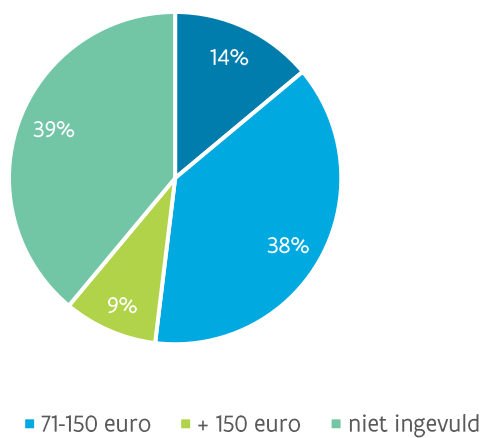

Gemiddelde hoogte GAS-boete zwerfvuil (2019)

Figuur 8: Gemiddelde hoogte GAS-boete zwerfvuil (2019)

Gemiddelde hoogte GAS-boete sluikstort (2019)

Figuur 9: Gemiddelde hoogte GAS-boete sluikstort (2019)

We concluderen tot slot dat het bijhouden van correcte data over de uitgeschreven PV's en BV's en de gevolgen die er aan verbonden zijn, een werkpunt is voor de lokale besturen.

4.2 Retributies

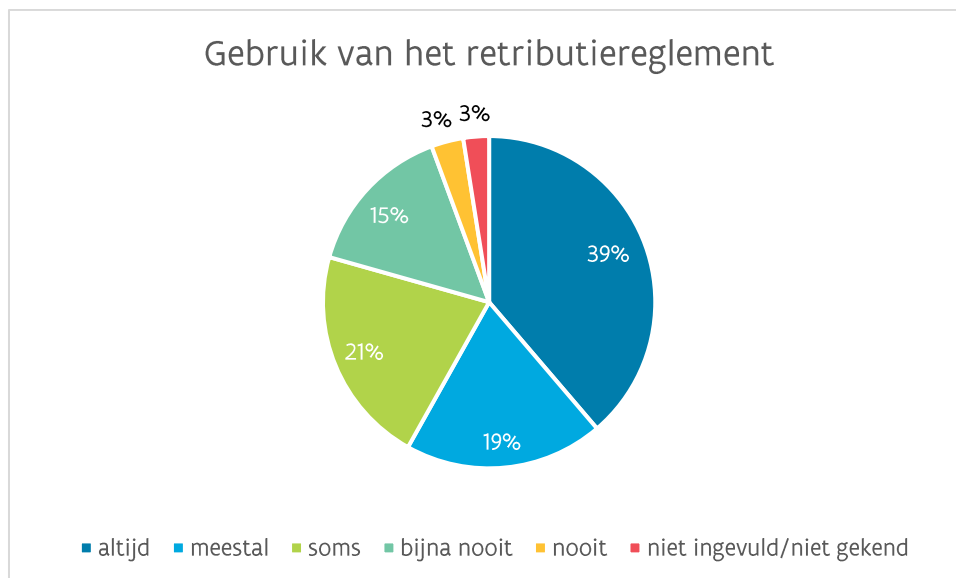
Lokale overheden kunnen via een retributiereglement kosten voor het ruimen van sluikestort of zwerfvuil verhalen op de overtreder, als deze gekend is. De gemeente kan de afvalstoffen door eigen personeel laten opruimen of door derden.

Voor de berekening van de retributie wordt rekening gehouden met:

- de afstand die men moet afleggen om het afval op te halen/weg te brengen;
- de hoeveelheid en de aard van de illegaal achtergelaten afvalstoffen;
- het ingezette materieel en personeel.

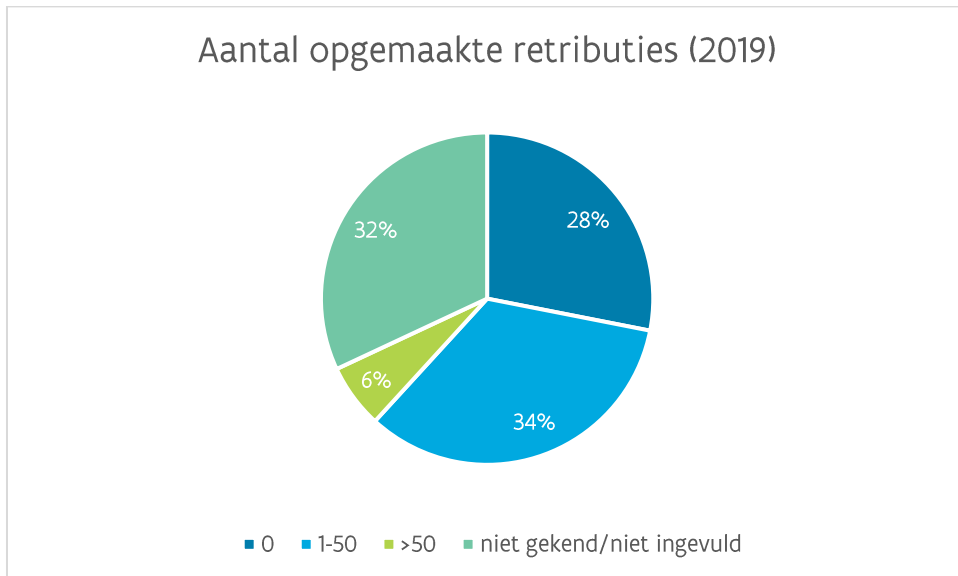
Via de bevraging komen we te weten dat **iets meer dan driekwart van de respondenten een retributiereglement heeft voor het vergoeden van het opruimen van sluikestorten.**

60% van de respondenten die een retributiereglement heeft, gebruikt dat altijd of meestal om het opruimen van sluikestorten te vergoeden (zie figuur 10). 21% gebruikt het soms. De rest gebruikt het nooit tot bijna nooit.

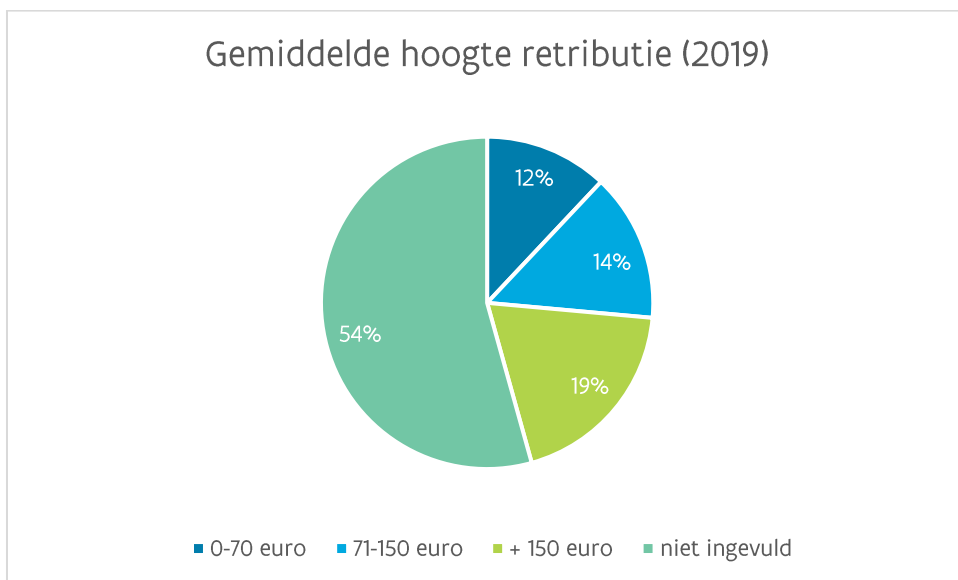
Figuur 10: Gebruik van het retributiereglement

Van de lokale besturen die een retributiereglement hebben, zegt 28% dat er geen retributies werden opgemaakt in 2019 (figuur 11). Voor 34% lag dat aantal tussen 1 en 50. 6% schreef er meer dan 50 uit. 32% heeft deze vraag niet beantwoord, en liet ze open of vulde 'niet gekend' in.

Figuur 11: Aantal opgemaakte retributies (2019)

We geven nog informatie mee over de gemiddelde hoogte van de retributies bij de lokale besturen (figuur 12). Hierbij moet wel in het achterhoofd gehouden worden dat er een hoge non-responsgraad was (54%). We kunnen voorzichtig stellen dat deze cijfers een bepaalde tendens weergeven. 19% van de boetes ligt hoger dan 150 euro.

Figuur 12: Gemiddelde hoogte retributie (2019)

4.3 Materialendecreet

Artikel 12 van het Materialendecreet verbiedt om 'afvalstoffen achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van het decreet of zijn uitvoeringsbesluiten'. Zwerfvuil en hondenpoep kunnen dus gehandhaafd worden volgens het Milieuhandhavingsdecreet als een overtreding van artikel 12, §1 van het Materialendecreet.

Op basis van enquête HAS 2020 kunnen we zeggen dat 19% van de Vlaamse lokale besturen handhaaft op basis van het Materialendecreet.

Uit de bevraging van Mooimakers komt dat bijna 60% van de lokale besturen personeelsleden heeft die bevoegd zijn om te handhaven via artikel 12 van het Materialendecreet. Dit is meestal de milieu- of omgevingsambtenaar. Voor 40% van de lokale besturen is dit dus niet het geval.

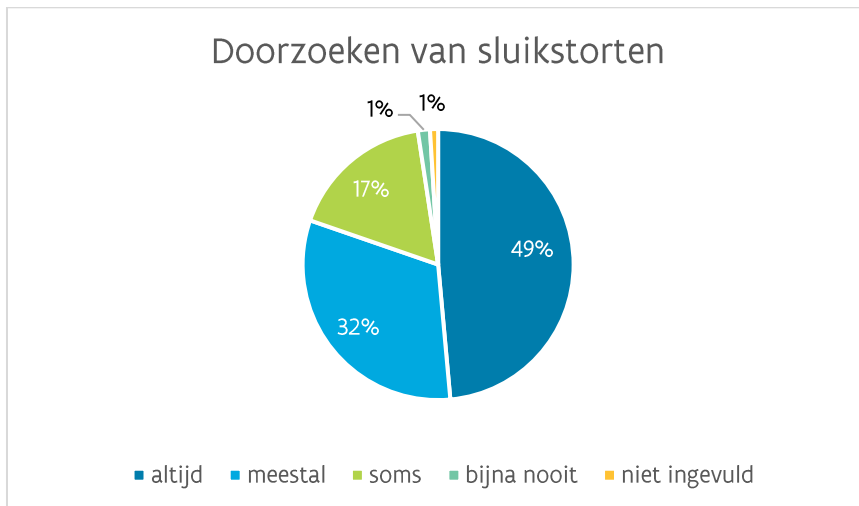
Van de lokale besturen die geen GAS-reglement hebben, zijn er 8 die aangeven dat ze ook geen personeelsleden hebben die bevoegd zijn om te handhaven via het Materialendecreet.

De vragen die betrekking hadden op PV's opgemaakt op basis van het Materialendecreet lieten te veel ruimte voor interpretatie, waardoor de resultaten niet tot een correcte analyse zouden leiden. Die resultaten nemen we om die reden niet mee in dit rapport.

4.4 Doorzoeken van sluikstorten

80% van de respondenten onderzoekt gevonden sluikstorten altijd of meestal. 17% doet dat soms, en een minderheid doet het nooit (figuur 13). Ook al lijkt dit een hoge onderzoeksgraad, toch moeten we er rekening mee houden dat er een aandeel sociaal wenselijke antwoorden gegeven werden.

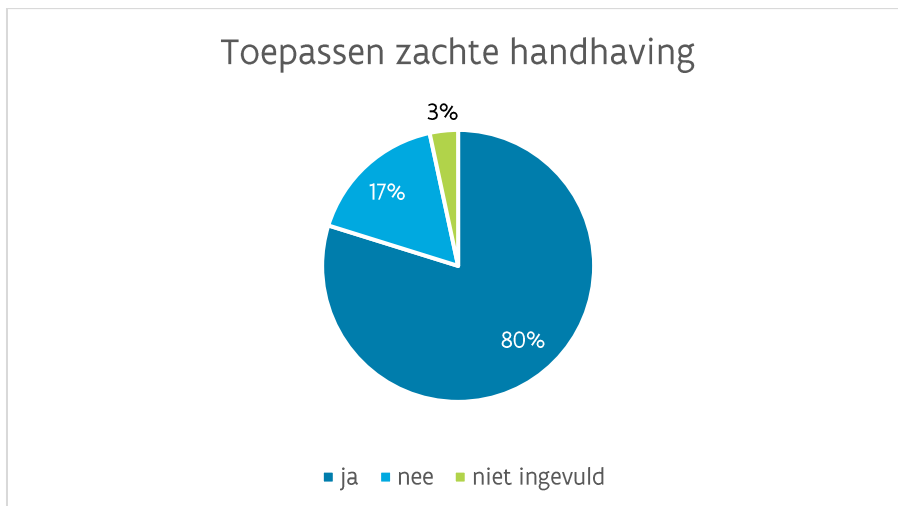
Figuur 13: Doorzoekingsgraad sluikstorten

4.5 Zachte handhaving

Naast harde handhaving kan je als lokaal bestuur ook inzetten op zachte handhaving. Daaronder valt bijvoorbeeld mensen aanspreken op het creëren van zwerfvuil of sensibiliseren.

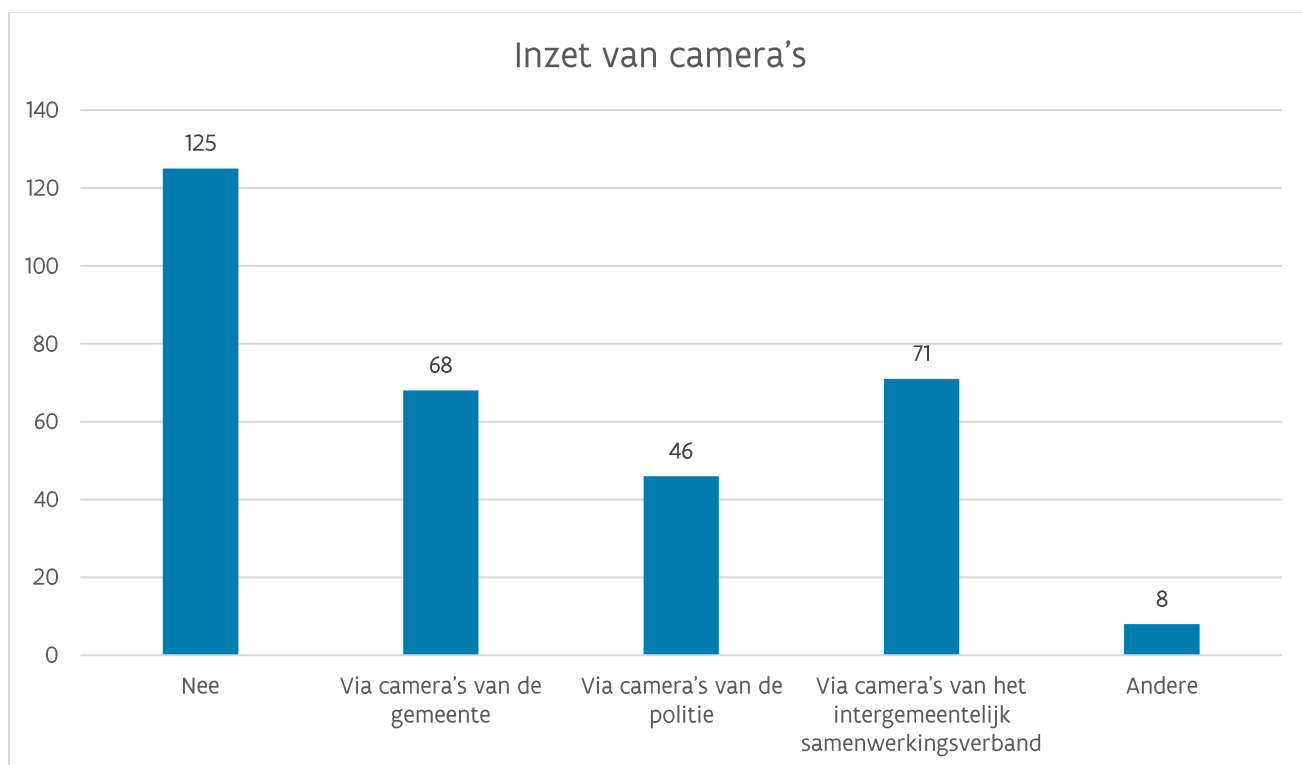
We zien als tendens dat de grote meerderheid van de respondenten (80%) zachte handhaving toepassen (figuur 15).

80% van de respondenten heeft de opleiding van Mooimakers over hoe je overtreders aanspreekt, nog niet gevolgd. Dit kan dus zeker een werkpunt zijn.

Figuur 14: Toepassen zachte handhaving

4.6 Camera's

Figuur 15: Inzet van camera's (bron: enquête HAS 2020)

Ongeveer 40% van de lokale besturen zet geen camera's in (bron: enquête HAS 2020). Figuur 16 geeft weer wie de camera's concreet plaatst.

4.6.1 Huur of aankoop

De grote meerderheid van de respondenten kiest ofwel voor gehuurde ofwel voor aangekochte camera's. Een minderheid geeft aan beide te gebruiken.

- **Totaal:**
 - **42% van de respondenten geeft aan geen camera's te gebruiken in de strijd tegen sluikstorten.** Dat komt overeen met de cijfers die we uit enquête HAS 2020 haalden.

26% heeft 1 camera in gebruik. 25% hebben er 2-5 in gebruik en 8% heeft er meer dan 5 in gebruik.
- **Gehuurde camera's:**
 - Bijna 85% van de lokale besturen die geantwoord hebben, geven aan geen gehuurde camera's te hebben. De overige lokale besturen hebben er maximaal 5 gehuurd.
- **Aangekochte camera's:**
 - Bijna 55% van de lokale besturen die geantwoord hebben, geven aan geen aangekochte camera's te hebben. 6% geeft aan dat ze er meer dan 5 in hun bezit hebben. Van de overige 40% heeft de helft 1 camera, en de andere helft 2-5 camera's aangekocht.

4.6.2 Vast of verplaatsbaar

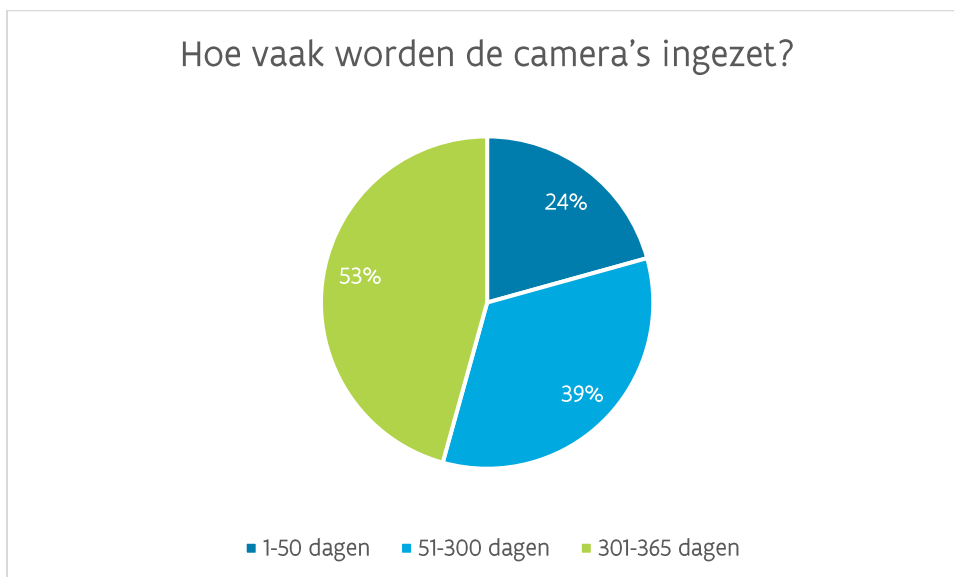
- Van de respondenten geeft bijna 95% aan geen vaste camera's te hebben. De rest heeft er maximaal 5 op het grondgebied.
- 46% van de respondenten geeft aan dat ze geen verplaatsbare camera's op het grondgebied te hebben. 25% heeft er 1. 24% heeft er 2 tot 5, en 7% heeft er meer dan 5.

Het merendeel van de respondenten zet dus verplaatsbare camera's in.

We zien dat lokale besturen meestal kiezen voor ofwel vaste, ofwel voor verplaatsbare camera's. Een mix tussen beide komt uit deze bevraging zelden naar voor.

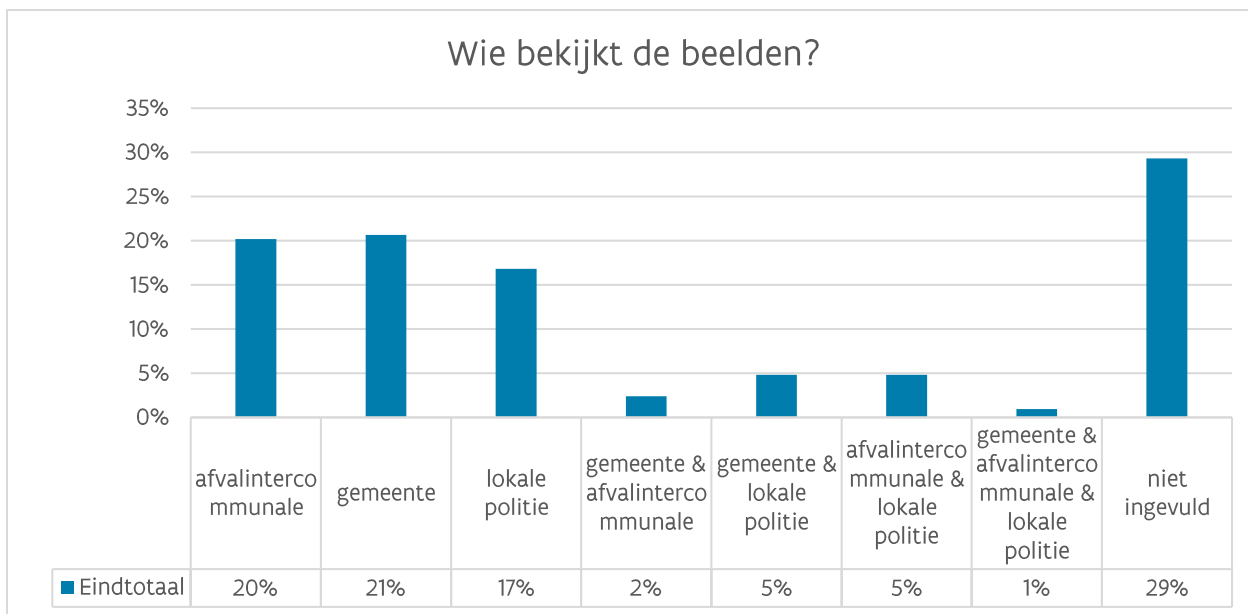
4.6.3 Inzet

24% van de lokale besturen die camera's hebben, zet de camera(s) maximaal 50 dagen in. 39% zet de camera(s) tussen 51 en 300 dagen in. De overige lokale besturen kiest er voor om de camera's bijna het hele jaar door in te zetten. (figuur 17)

Figuur 16: Hoe vaak worden de camera's ingezet?

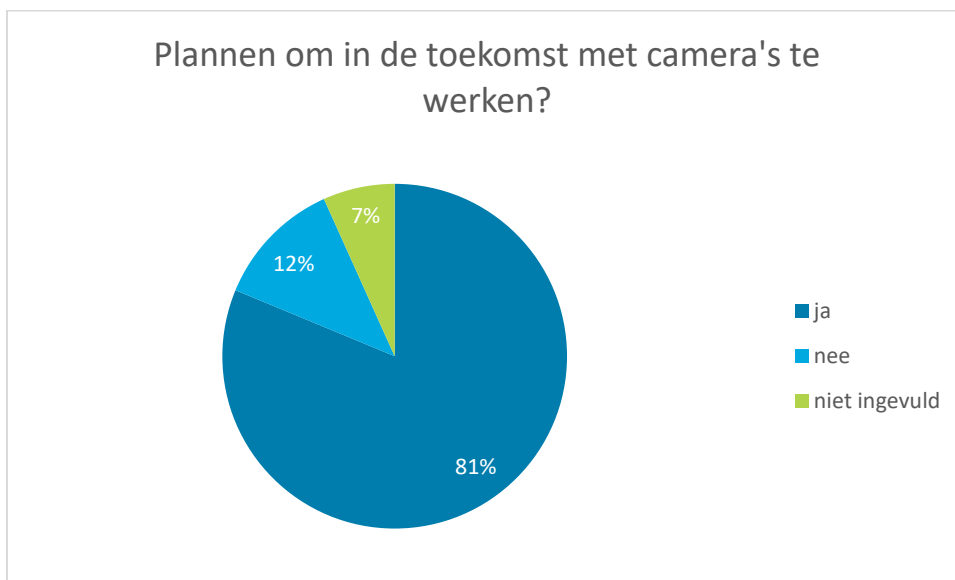
Camera's worden meestal ingezet op locaties waar er problemen zijn rond sluikestorten. Respondenten geven aan ze in te zetten bij afvalverzamel punten, parkings en andere hotspots, zoals speelpleinen, begraafplaatsen, sluiptwegen, wegbermen, ...

Figuur 17: Wie bekijkt de beelden van de camera's?

De beelden van camera's worden bekeken door verschillende doelgroepen: de politie, het lokale bestuur zelf of de afvalintercommunale (figuur 18).

De meeste respondenten (41%) geven aan dat de politie het PV opmaakt. In 8% en 11% van de gevallen gebeurt dat respectievelijk enkel bij de gemeente zelf en de intercommunale.

Figuur 18: Plannen om in de toekomst met camera's te werken?

Een ruime 80% van de respondenten geeft aan dat ze in de toekomst camera's zullen inzetten in de strijd tegen sluikstorten. 12% gaat dit niet doen, en 7% liet deze vraag onbeantwoord. (figuur 19)

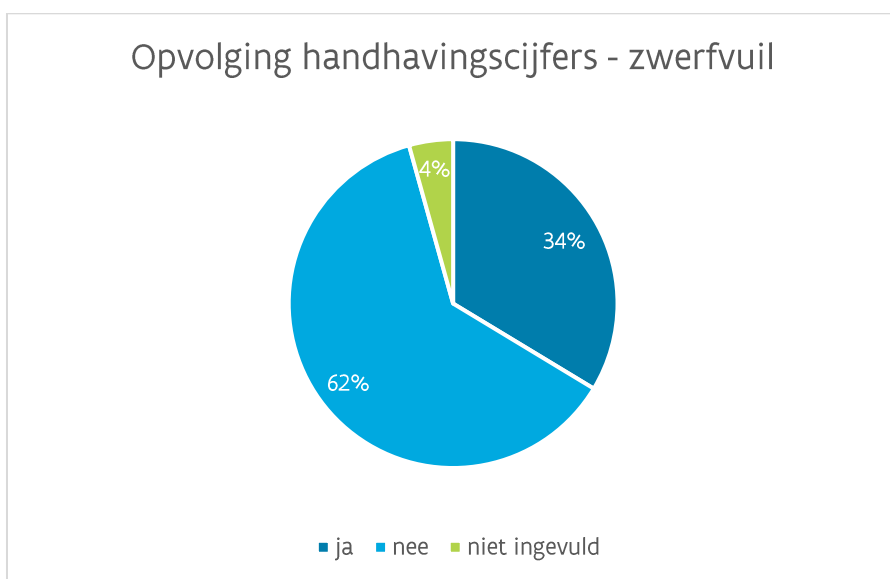
5. Evaluatie en bijsturen van het handhavingsbeleid

5.1 Cijfers handhaving

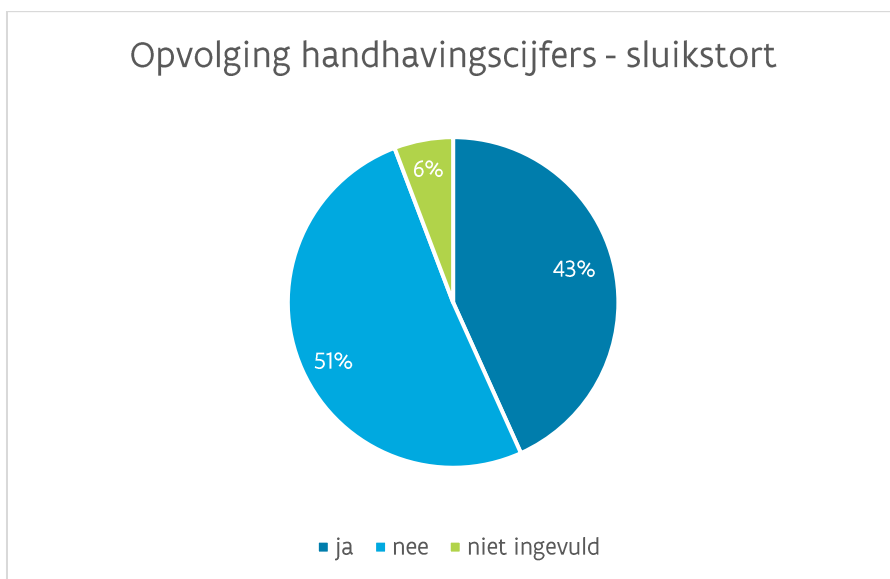
Via de bevraging wilden we wat inzicht krijgen in de manier waarop lokale besturen cijfers bijhouden over handhaving.

Een belangrijke conclusie, is dat **de respondenten meer cijfers bijhouden over handhaving rond sluikestorten dan rond zwerfvuil** (figuur 20 en 21). 43% van de deelnemers geeft aan de cijfers rond sluikestort systematisch bij te houden en te analyseren. Voor zwerfvuil is dat maar 34%. Een mogelijke verklaring is dat het bij zwerfvuil veel moeilijker is om daders te betrappen. Het aantal keer dat er op gehandhaafd wordt, zal dus ook lager liggen.

We maken de randbemerking dat we niet concretiseerden wat we bedoelden met handhavingcijfers. Dit heeft mogelijk wel geleid tot een té ruime interpretatie bij de lokale besturen.

Figuur 19: Opvolging handhavingcijfers zwerfvuil

Figuur 20: Opvolging handhavingcijfers - sluikestort

Het aandeel dat hier niet op structurele wijze cijfers over bijhoudt is, met 62% voor zwerfvuil en 51% voor sluikestort, wel nog altijd de meerderheid van de lokale besturen. Dat is zeker een werkpunt.

De respondenten die geen antwoord op deze vraag gaven, houden deze cijfers waarschijnlijk ook niet bij. Hierdoor wordt de categorie die geen cijfers bijhoudt enkel nog groter.

Van de respondenten die aangaven dat ze op structurele manier handhavingscijfers bijhouden en analyseren over zwerfvuil én sluikestort, **zegt 88% dat ze deze informatie vervolgens gebruiken om hun beleid bij te sturen**. 12% doet dat niet.

5.2 Benchmarking

121 lokale besturen geven aan dat ze kijken naar Mooimakers om hun beleid te optimaliseren. Dat is bijna 60%. We mogen hier uit afleiden dat Mooimakers op dat vlak toch een belangrijke functie te vervullen heeft. Verder kijken lokale besturen vaak (50% van de respondenten) naar de afvalintercommunale voor meer info. 30% kijkt ook naar de buurgemeenten, en 23% naar andere lokale besturen. Er wordt in mindere mate naar de provincie gekeken. Er wordt ook een aantal keer verwezen naar de politiezone.

5.3 Uitdagingen en oplossingen

Het is geen verrassing dat **vooral identificatie van daders en een gebrek aan mankracht een knelpunt en/of uitdaging vormen voor het bestuur van handhaving rond zwerfvuil en sluikestort**. We zien dat mankracht bij zwerfvuil (77%) nog net een iets grotere uitdaging vormt dan bij sluikestort (71%).

Budget, juridisch kader en samenwerking worden in mindere mate aangehaald (figuur 22).

% lokale besturen die ... een knelpunt vinden	zwerfvuil	sluikestort
identificatie daders	84%	86%
kennis	7%	7%
mankracht	77%	71%
budget	22%	24%
juridisch kader	18%	18%
samenwerking	19%	22%
andere	7%	3%

Figuur 21: Knelpunten en uitdagingen handhavingsbeleid zwerfvuil en sluikestorten

In een open vraag werd ook gepolst naar de oplossingen die de lokale besturen zagen voor de geformuleerde uitdagingen om tot een beter handhavingsbeleid te komen. De responsgraad beperkte zich tot de helft van de deelnemers. Deze cijfers moeten dus met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Het ging hier over een open vraag. We deelden de antwoorden zelf in categorieën in. Figuur 23 geeft de aangereikte oplossingen weer. Meer mankracht wordt als de grootste oplossing naar voren geschoven. Daarna volgen ook nog meer samenwerking, statiegeld en meer camera's.

RAPPORT

% lokale besturen die vindt dat ... een oplossing kan zijn om tot een beter handhavingsbeleid te komen	zwerfvuil	sluikstort
Meer mankracht	19%	23%
Sensibilisering	5%	4%
Statiegeld	9%	2%
Meer samenwerking	7%	10%
Meer camera's	6%	12%
Strengere handhaving	3%	7%
Snellere procedures	1%	7%
Probleem van identificatie/bewijslast	4%	4%
Meer expertise	1%	1%
Integraal beleid	2%	1%
Sociale controle	1%	1%
Strengere regels rond inzet camera's	1%	4%

Figuur 22: Oplossingen voor de uitdagingen/knelpunten

